

KS. ALBERT GLAESER

WIECZERZA WIGILII WIELKANOCNEJ W RODZINIE. LITURGIA KOŚCIOŁA DOMOWEGO

Dzieło odnowy obrzędów uroczystości wielkanocnych i całego Wielkiego Tygodnia, podjęte zostało przez papieża Piusa XII w latach: 1951 oraz 1955. Stanowiło ono fundament kolejnych prac odnowicielskich, podjętych przez Sobór Watykański II. W dokumentach soborowych, a zwłaszcza w *Konstytucji o świętej Liturgii*, często podkreślane jest zgodnie z tradycją - centralne znaczenie misterium paschalnego, gdyż z niego czerpią moc wszystkie sakramenty i sakramentalia Kościoła (KL 61). Ważnym etapem na drodze reformy liturgicznej, dotyczącej świętowania czasu paschalnego, jest wydany przez Kongregację Kultu Bożego w roku 1988 List Okólny *O Przygotowaniu i Obchodzeniu Świąt Wielkanocnych*. W dokumencie tym podkreśla się, że tak "jak tydzień ma swój początek i szczyt w celebracji dnia niedzielnego, naznaczonego charakterem paschalnym, tak szczyt całego roku liturgicznego jaśnieje w świętym, paschalnym Triduum Męki i Zmartwychwstania Chrystusa przygotowanym przez okres Wielkiego Postu i rozciągniętym na okres pięćdziesięciu dni pełnych radości" (nr 2). Kongregacja Kultu Bożego przypominała niektóre zasady doktrynalne i pastoralne oraz różne normy dotyczące Wielkiego Tygodnia. Wszystkie te zasady zostały w podanym dokumencie przypomniane po to, "aby największe tajemnice odkupienia były lepiej odprawiane, aby wierni mogli w nich uczestniczyć z większym pożytkiem" (nr 5).

Zgodnie z bardzo dawną tradycją Wigilia Paschalna powinna być rozumiana jako "czuwanie na cześć Pana" (Wj 12, 42). Wigilia, którą się odprawia tej nocy, wspominając świętą i wielką noc Zmartwychwstania Chrystusa, jest uważana za "matkę wszystkich świętych Wigilii" (św. Augustyn, *Mowa* 219). W czasie tej Wigilii Kościół czuwając, oczekuje Zmartwychwstania Chrystusa i celebruje to Zmartwychwstanie przez sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego. Wigilia Paschalna, w czasie której Hebrajczycy czuwali w nocy, oczekując przyjścia Pana, aby ich wyzwolił z niewoli faraona, była przez nich zachowywana jako doroczna pamiątka. Była ona figurą przyszłej Paschy Chrystusa; nocy prawdziwego

wyzwolenia, w której "Chrystus skruszywszy więzy śmierci jako zwycięzca wyszedł z otchłani" (Orędzie Wielkanocne).

Znakiem obecności Chrystusa Zmartwychwstałego jest świeca paschalna. Dlatego w wieczór Wigilii Paschalnej, w żadnym domu chrześcijańskim - zgodnie z pięknym zwyczajem - nie powinno jej zabraknąć. Paschał winien być okazały i przyozdobiony symbolami wielkanocnymi, takimi jak: baranek, pięć małych krzyżyków oznaczających pięć ran Chrystusa, postać Zmartwychwstałego czy też napis "Alleluja". Cenną inicjatywą, integrującą rodzinę oraz zwracającą uwagę na fakt "wspólnego" doświadczenia wiary paschalnej może być przyozdabianie wielkanocnej świecy przez całą rodzinę. Paschał jest znakiem nadziei oraz odnowionego życia - również rodzinnego. Należy go więc zapalać w czasie uroczystej Wieczery Wigilii Paschalnej i podczas innych wspólnych posiłków oraz modlitw i spotkań rodzinnych w okresie wielkanocnym.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że Wieczera Wielkanocna stanowi integralny element świętowania Wigilii Paschalnej. Jest dziś jednak często niedowartościowana, czy wręcz nawet zapomniana. Dlatego warto przedstawić propozycję przeżywania wigilijnego spotkania przy świątecznym stole.

Około godziny 19-tej wszyscy domownicy gromadzą się przy świątecznym stole. Ojciec rodziny żegnając się rozpoczyna modlitwę:

O. Niech w czasie tych uroczystości wielkanocnych błogostawi nas Bóg wszechmogący i w dobroci swojej chroni nas od wszelkiego grzechu.

W. Amen.

O. W tę najświętszą noc, w której Pan nasz Jezus Chrystus, zmartwychwstając przeszedł ze śmierci do życia, gromadzimy się w naszej wspólnocie rodzinnej. Pragniemy z radością przeżywać wśród nas obecność Zmartwychwstałego Pana. Znakiem tej obecności będzie świeca paschalna. Prośmy dobrego Boga, by ją błogostawił.

Następuje chwila modlitwy w milczeniu.

O. Wszechmogący Boże, który w słupie ognia prowadziłeś lud Boży przez pustynię, pobłogosław tę świecę wielkanocną i spraw, nich będzie znakiem obecności w naszej rodzinie Zmartwychwstałego Chrystusa. Pragniemy iść za blaskiem Jego światła. Niech więc dostąpimy świąt wiekuistej światłości. Który żyjesz i królujesz przez wszystkie wieki wieków.

W. Amen.

Ojciec zapala paschał i mówi:

O. Niech światło Chrystusa chwalebnie zmartwychwstałego zagości w naszych sercach.

W. Bogu niech będą dzięki. Alleluja, alleluja, alleluja. Chrystus został

ofiarowany jako nasza Pascha. Odprawiajmy nasze święto w Panu. Alleluja, alleluja, alleluja.

Następnie ojciec rodziny przewodniczy modlitwie przed posiłkiem.

- O. Panie Jezu Chryste, ty w dzień przed męką i śmiercią kazałeś uczniom przygotować Paschalną Wieczerzę, w dzień Zmartwychwstania przyjąłeś zaproszenie dwóch uczniów i zasiadłeś z nimi do stołu, a późnym wieczorem przyszedłeś do Apostołów, aby spożyć wraz z nimi posiłek; prosimy Cię, daj nam z wiarą przeżywać Twoją obecność między nami podczas świątecznego posiłku, w dzień Twojego zwycięstwa, abyśmy mogli się radować z udziału w Twoim życiu i zmartwychwstaniu.
- O. Panie Jezu Chryste, pobłogosław nas i te dary, zasiądź między nami przy stole wielkanocnym, niech się okazemy Twoimi uczniami, a stół nasz niech będzie znakiem pojednania i wzajemnej życzliwości.

W. Amen.

W. Ojciec nasz ...

Po odmówieniu modlitw następuje składanie życzeń przy równoczesnym dzieleniu się świątecznym jajkiem, które jest symbolem nowego życia przyniesionego nam przez Zmartwychwstałego Pana. Następnie cała rodzina kosztuje wszystkiego z poświęconych darów, potem spożywa zupę, drugie danie (święteczne - mięsne) i inne dodatki według możliwości.

* * *

Uroczysta Wieczerza Wigilii Wielkanocnej wprowadza w radosny nastrój świątecznego oczekiwania na sakramentalną Ucztę Eucharystyczną, sprawowaną o północy, która stanowi punkt kulminacyjny całej Wigilii Paschalnej. Rodzinne spotkanie przy świątecznym stole prowadzi do głębszego przeżywania radości spotkania przy stole eucharystycznym.

LITERATURA:

Konstytucja o Liturgii świętej. Tekst polski. W: *Sobór Watykański II. Konstytucje, dekryty, deklaracje.* Poznań 1968 s. 40-70; *Kongregacja Kultu Bożego. List okólny "O Przygotowaniu i obchodzeniu świąt wielkanocnych".* Tekst polski. W: "Ruch Biblijny i Liturgiczny" 41: 1988 s. 369-391; *Mszał Rzymski. Wigilia Paschalna.* Nr 19 Orędzie Wielkanocne; H. Sobeczko. *Wigilia Paschalna szczytem całego Triduum Wielkanocnego.* W: WUDO 34: 1981 s. 46-55. *Świętowanie Wielkanocne.* W: "Poślaniec Świąteczny" 2: 1989 s. 7-9.